

ПОРФИРІЙ ГОРОТАК

Дияболічні параболи

Видавництво „Нові Дні“.

Зальцбург

1947

ПОРФИРІЙ ГОРОТАК

Дияболічні параболи

ПОЕЗІЇ

**Проект зі збереження
спадщини
української еміграції**

Видавництво „Нові Дні”.

Зальцбург

1947.

**Друкарня Видавництва „Нові Дні“
Зальцбург, Австрія.**

Наклад 2000.

ПРО АВТОРА

Порфирій Горотак народився 17. 7. 1917 на Зеленому Клині в селі Горотаківці над Амуром. На український Далекий Схід прийшли його предки ще першими переселенцями зі Сквири на Київщині. Ще не маючи 18 років, хлопець був перебрався до Мапджурії, по деякім часі до Кореї, де прожив рік. З Кореї він був достався до Японії, а звідтіль перебрався до Гайдерабаду в Індії.

На чужині заробляв здебільшого малярством, до якого змалку мав великий хист. Перебування в Кореї та Японії дало йому змогу засвоїти тонку й химерну техніку малювання на шовку. Тому з Гайдерабаду він на деякий час їздив до одного магараджі в Мадрасі, який дуже цінував його таланти і доручив йому розмалювати стіни свого палацу.

Та вепосидюща вдача юнака не дозволила йому жити довго на одному місці в розкошах. Незабаром опинився він у Тегерані, а звідти доля закинула його до Смірни, де він був зголосився до турецької армії. Туга за рідним краєм і палке бажання побачити колись Україну, про яку він чув з оповідань діда, змусили його податися до Європи.

По деякому перебуванні в Італії, в одному з монастирів Сієни, він, перейшовши Альпи,

опинився в Австрії, серед земляків. Мрія його ніби почала здійснюватися...

Але про свою подивугідну Одисею Горотак приправляє окрему книжку, що мабуть буде відкриттям для нашого книжного ринку.

Вірші Горотак писав ще змалку. Стиль його вироблявся під впливом Ренбо і Малярме, особливо цього останнього. Не обійшлося, здається, без впливу російських символістів. Але сучасні українські поети, особливо неокласики, допомогли йому цей стиль відшліфувати й, так би мовити, „українізувати“.

Крім французької й англійської мови Горотак володіє ще корейською, японською, китайською та трохи класичною маляйською. Він мав багато перекладів з цих мов, але в його бурлацькому житті не було можливості їх зберегти.

Читаючи його плінні, звучні вірші, читач щераз схиляється перед питанням, чи має перед собою першу бурхливу поезію, перший *Sturm und Drang*. молодій душі, що з півсвіта назбирала вражень і знань, та не встигла ще їх упорядкувати, чи може тонку Гайнівську іронію досвідченого мандрами поета, нам пожену на барвистість образів і несподіваність стилістичних зворотів. В кожному окремому випадку читачеві самому доведеться рішати це питання.

Ця ж збірка являє собою цікаву появу, що їй досі немає прикладу в нашій літературі. Вона містить у собі вірші з різних років, отож є між ними незрілі юнацькі, є й цілком досконалі формою, які свідчать, що поет на шляху остаточно знайти себе і самовизначитися.

ЛЕОНІД МОСЕНДЗ.

М О Т Т О:

Лякати буржуа, назвавшись людоїдом,
що хтів би скуштувать малесеньких дітей,
впиватися гірким, самотнім, тонким мідом
нездійснених бажань і неживих ідей,
і бачити в вині безстыдної таверни
вино причастія, єдину кров Христа, —
хіба таке життя, потворне і химерне,
не зветься красота?

М. РИЛЬСЬКИЙ.

Хто Маєра не знає і Ляруса,
кому чужий Брокгауз і Ефрон,
хто на Бритаїку не моргнув й усом,
не заглядав в Оксфордський лексикон, —
до позему таких я не схилюся!

Заліпить туману синдетикон
ту мозгівню, що пробує без Канта
розшифрувать моїх поезій канти.

Лиш енциклопедист і ерудит,
мій друг і брат на ексклюзивні рими,
лише йому оце я у кредит
філософічні звіршував максими
і на котурнах, у трагічнім ґрими,
йому признався: „Так, я той піїт,
що в доби римових дефенестрацій
знов закохавсь у срібнотонний рим,
в солодку міжнародню струнність слова,
як той краси і молодости мім,
безумний і натхнений Казанова,
що посила мені благальні зови
іти шляхом закоханости з ним...“
Тому на того я й не подавлюся,
хто Маєра не знає і Ляруса.

13. 7. 44.

І.

Неозірність

ТИРОЛЬСЬКА ОСІНЬ

Осіній пурпур п'є віддаль
і рветься далечінь.

Чого тобі, мій друже, жаль?
Яка на серці тінь?

Чом плаче десь Бодлерів сум?
Чом п'єш його? Чому?

А вітер свище скельний глум:
тобі це одному!

Пощо прийшов у скельний край.
як вигнанець Назон?

Тепер рубай, складай, пиляй
модринистість колон.

Тепер мовчи та мрій в кутку
про твій Зелений Клин.

Чужинну пісеньку шорстку
тобі булькоче Ін.

І зчетвертує на дошки
твою снагу тартак,
але він вільний, як пташки —
Порфірій Горотак

30. 4. 45.

Ш А Б Л Ь О Н

Куди не глянь — усе те саме,
так само спить Ескоріал,
так само диха тиху гаму
під Гімалаями Непал,

так само знялися колхози
в розлогість українських нив,
і пахнуть смертю Туберози
в нічний єгипетський розлив.

І ти все таяж. Чи не в Сквирі
тебе я вперше був пізнав?
Чи в Маракешьськім темнім вирі
піделухав такт твоїх октав?

Чи може десь в Олександрії
над мутним плесом нільських хвиль
юнацькі пригадала мрії
на розмежів'ї сквирських піль?

А може тут, під тин кордонів,
тебе зустрів я вночі?
Ні! Таж однаковість шаблонів,
пісень, зітхань і передзвонів
у близині і далечі.

1. 7. 38.

Р О З Л У К А

Стежить липнєве проміння
Форнаринин слід;
тишиною під склепіння
шлю тобі привіт.

Тишиною. Тільки звуків
громоносний спад.
Чом, о Кітсе, стіп розлуки
не вернуть назад?

Чом в Едґардовськiм спокою
залишився сум?
Від розлуки тишиною
не зібрати дум.

Ах, яка тремтить тривога
в рисах де - Лянкло...
А мені — мені дорога
мов ґаґатне скло.

А мені — від Монтецуми
ніж - обсидіян...
Геть же, геть розпуки й думи
морок і туман.

Хай знова новітній Кеплер
створить нов - закон!
І знова у серці теплий
повороту точ.

2. 5. 26.

МОЇЙ ЄДИНІЙ

Синій промінь парком затріпоче,
синій промінь свисне геть стрілою,
як - но глянеш ти в розкриті очі,
що без втоми стежать за тобою.

Десь задзвонять коси передліття,
десь запахнуть травами покоси,
як у серця свого злотну нить я
заплету твої злотисті коси.

Не дивись на мене, чарівнице!
Не дивися, як колись Цірцея!
І луна десь відбиває крицю
змороного мандром Одісея.

І луна десь повторяє зови
чарівного без останку ґрота,
де за синім променем на брови
тіть лягла від паркового плота.

А ти знов на мене подивилась
в золоті розкрапленім і сині...
І я знаю, що тепер згодились
наших душ останності єдині.

19. 4. 39.

СПІЛЬНІСТЬ

Ах, сині
мов тіні
в широкій країні
поклались дороги
під ноги
єдиній.

Пороги
ревуть за межею
тривоги,
і боги
нас кличуть з собою.

Широкий
цей простір
глибокий,
і гострі
притишені кроки.

А ми із тобою
все тою ж межею
прямуєм без тіні
(ах сині, ах сині!)
в широкій, безмежній країні.

31. 5. 34.

ІМПЕРАТИВ СОНЦЯ

Майстерно видовбай калину,
змісти в ній серце і думки,
а розум хай туди полине,
де машуть крильми вітряки.

Хай, як сердегу Дон - Кихота,
його на січку посічуть,
щоб не блукав з доньками Лота,
не ліз розпусно в каламуть.

Як гарфи гра в душі Саула
будила радісну луну,
нехай з грузинського аула
він тиху слухає зурну.

О, деж чабан мого дозвілля,
смугляво - соняшний Давид,
що виведе із божевілля,
як промінь лілій білий квіт

на соняшний виводить простір
із надрів темної ріллі,
дарує сливам, вишням брості,
а соняшникові брилі?

Ні, він прийде! Чекай уперто,
і злоть думок збирай, щади!
Він ще прийде і прийме жертву
новітнього Сковороди.

7. 12. 38.

АСТРАЛЬНА ФУГА

Я прагну дальніх обрив астралу,
де скрізь рояться духи добрі й злі,
де, як забуті Богом кораблі.
ще мріють рештування ідеалу.

І в гострі рифи купчаться корали,
криваві мрії мертвої землі —
закрижаніла прозолоть у склі —
яку блискучі риби покохали.

О, безмір безглибу неосяжний,
де часом, як вигнанець із едему,
сновиддями і муками рясний
спливає той заклятий сонцем демон,
що чвари нам несе, війну і кров
та розпинає пристрасть і любов.

15. 3. 41.

АСТРОЛОГІЧНЕ

Канали синьої Венеції,
відлитий з бронзи Колеоне,
та очі злі Лукреції,
та веж осінні тиходзвони,
де, зачароване лягунами,
тріпоче серце наче птаха,

вже зачакловане бурунами
в солодку терпкість жаху,
щоб заспівала камертонами
віків, легенд і сонцецвіту
твоя душа над моря лонами,
над цими скелями з ґраніту,
щоб серце впало, сонпестрілами
жагучих променів прошите,
туди, де світять неба виломи,
сузір'їв пломенем обміті.

10. 6. 38.

ЛІДІЙСЬКА ПІСНЯ

Ліді Г.

Ніколи, ніколи, ніколи
не схилю голови
я перед тиранами волі
до низької трави.

Нікому, нікому, нікому
не сплачу я данину пошан
в годину нещадну залому,
в якій запанує тиран.

О звідки, о звідки, о звідки
ця снага, що оснажила дух?

Бо серце палає мов квітка,
замоторене в сонячний рух.
Он деспот піднесену лапу
вже підніс, щоб розчавити край.
Життя, як розмаяний прапор,
я несу у розсміяний май.

О дмухай же, Лідо, вітрами
і любови Твої й смаги,
щоб він лоногів у нестямі,
щоб мій шал затопив береги.

11. 8. 35.

Ж Е Р Т В А

О, розрий мені груди, стожаро!
Опромінь, опромінь сонцеяро!
Дай напиться вина височин,
що впивався ним цар Саладин.

Приглуши мою тугу стогромами
і жагу, заколисану втомами,
розпали, наче ватру рясну,
у яку я душею впірну.

І з купелі святої, аж тричі
перемитий в сльозах Беатріче,
я полину, немов метеор,
у розспіваний зоряний хор.

17. 9. 36.

ОСТРІВНА БАЛЯДА

А. Островському.

Пахне вітер безмежним простором.
Чуєш боцманів посвист? Під мол
підпливає човен. *Mio cuore!*
І король покидає престол!...

У твоїх я обіймах пекучих
у страшноті жаги спопелів.
Прощавай! Прощавай! До сліпучих
і непевних спішу островів.

— Ну ж як хочеш... іди... та вертайся...
Де ти знайдеш обійми такі?
На Гаваях, Тагіті згадай все:
як у днях ми прожили віки.

А на доказ, що в пам'яті, леле,
ти мене побіч іншої мав, —
привези ти мені укулеле
і гавайську запону із трав.

А на знак, що в останнім екстазі
ти не зрадив перлистий мій сміх, —
привези у нефритовій вазі
мені очі коханок твоїх.

18. 10. 38.

КІПЛІНГІВСЬКЕ

Задимлений хмарами обрій
в нестямну шарлатність далин,
де плавко хитаються кобри
над грузами давніх руїн,
де крапле сльоза Дамаянті
на твердо-гранітний Декан,
де вгортає крилами мантий
істоту нирванний туман,
де свисти вогкого монсуна
співають засніженість гір,
де в порох розметують руни
прадавність браманських офір,
де друг мій, де брат мій Моуглі
проходить незбиті стежки,
де слонячі хоботи круглі
підносять перлини важкі, —
там в лотоса білій троянді,
високо над світом облуд,
вдивляється схилено Ганді
в безмежну повтореність Будд.

Гайдерабад, 18. 5. 1941.

ОДА ДО ТРАКТОРА

Яка це многошрубна сила
здіймає цілину степів?
І м'язність Гната чи Кирила
Петра, Павла або Данила —
усіх минулих батраків —

намножує на мертву масу
підойм і гум сталевий чин?
Це в просторінь глевкого часу
веде нову побідну расу
одохотворений бензин.

Це він, непереможний трактор,
здолав коня і чумака
і чорноземні катаракти
рівняє невідкличний фактор,
залізний внук Залізняка.

Там, де ходили над Усурі
лише джень-шеню шукачі —
протне він борозни як мури
й пшеничне розводнить Місурі,
Зеленим Клином ідучи.

А потім вліється в розмежів'я,
в нову кордонність Україн,
що встане з блисків поножів'я,
і за стерно до вільних жнив я
засяду, степу вільний син!

15. 11. 35.

К И Т А Й

Дай мені забутись в тебе на колінях,
Дай мені втопитись в твоїх віїв тінях,
дай мені пристати до твоєї дельти,
де на якір вже дала свій корабель ти,
дай мені!... О, дай же тихого спокою,
що мигтить у тебе над Янгтсе - рікою!

Та вона не чує закликів благальних,
простягає руки до сторін металевих,
де палають печі жаром Бесемера,
де спокій і тиша вже лише химера,
і де сипле іскри в простір піч висока,
Молоха Європи невсипуще око.

Сингапур, 7. 2. 39.

ЗАЛІЗОБЕТОННА ЕЛЕГІЯ

Розчереплені коробки мурів,
павутиння здерте рештувань
в макабричних сплетах арматури,
і життя затовчене у твань, —

ось, бетоне, це твоє сьогодні,
це з залізом гордий твій союз:
у Ніщо незміряна безодня,
у Безглуздя вимулений плюз.

Там, де пахло лісом і сосною,
ти прийшов піску й цементу брат,
і підніс ген - ген над кружиною
поїржавленість сталевих ґрат.

І загув брязчаннями металю
твого гимну переможний тон:
„Стане з космосом на прою ордалій
богорівний залізобетон...

Що вам тільки в Вавилоні снилось,
що замріяв давній Балтазар, —
в мені все і мною все здійсклось!
Перед мій схиліться всі віттар!“

Але ось кінець — у грузах муки
доспівався твій гучний псалом...
Ах, які падіння ще й розпуки
принесе нам Сатана - Атом!

5. 3. 43.

Н А Ф Т А

Був я в Джонставні. Там земля
просякла нафтою і потом,
там по кутках, під кожним плотом
лежали дібра короля.
А в коло знищені поля,
і помпи сталевим фокстротом
гойдали веж сухе гилля.

На всім олія і бензин,
усюди танки, помпи, рури,
тонкий ажур апаратури
на тлі небесних височин,
і людської дитини син
цілком загублений у бурі
цих розпристраснених машин.

І пригадав я ліс садків
в своїй далекій давній Сквирі
та розтактовану, у мірі,
дзвінку подрібленість підків...
І в цій химерності рядків
ще ув'язнив трагічність віри
в атомну простоту віків.

4. 7. 44

Б У Д У Ч Н І С Т Ь

Такі до дзвінкості тихісіньки
ці розпорошені слова,
що десь за ґратами, як пісеньки,
спадає під косу трава,

спадають квіти зачаровані
як Ніагарський водоспад,
а ми, за ґрати заґратовані,
не знаєм, як прийти назад.

Не знаєм як прийти. вернутися,
який нас Кортес поведе,
коли прийдеться нам забутися,
в якій розлогості і де...

Співає спомин переливами,
бренить широкий унісон,
а серце втомлене вже зривами,
лісами пройденими й нивами,
де загартований був сон.

А серце втомлене й розбрижане
мов свіжа кров із свіжих ран;
і десь за обрій у відзискане
малює плямками і рисками
нову будучність грізний Пан.

8. 10. 37.

Г А Р А К І Р І

Потік гуде, пливе в простори шумно,
а я сиджу і мрію багатодумно
про Альпи, прерії та Лянгедок
і числю тут годин повільний крок.

О, шкода, що нема вина-фалерна!
Тверезий, я шпурляю в космос зерна
моїх змагань, і поривів і туг,
а скарги переслухує мій друг,
самітний сум незрушеної тиші.
Проміння на лиці поеми пише,
минулі дні хай зубрами ревуть,
нехай тута важку колише ртуть,
а я, зодягнений у мрій пурпуру,
плекаю Місісіпі і Місурі
в неторкнутих сокирою лісах,
що сплять у мху, як у міху папах.
Та змовкне лють завзята самурая,
коли тебе сповняє тиша рая,
коли, — вітрам і тиші в унісон, —
полинеш ти в солодкий, синій сон,
Коли душею злинеш ти у вирій,
твоя скорбота зробить гаракірі,
і сонце видме, як достиглий плід,
її ножем розпоротий живіт.

27. 8. 38.

ARS AMANDI

Хай пильно студіює *ars amandi*
в минулості туманний Альбіон,
але пильнує ще замовклий Ганді
душі східної замкнений кордон.

Стою й не знаю я: хто підпереже
мій дух — Магатма чи Рабіндранат?
Кому розсунуть смію я мережі,
де спить мій дух, жадний святих принад?
Чи може візьму я іздала Будду?
І вклонимось разом Сковороді?
Чи може Калі грізно-многогруду
приймемо ми, натхнені і раді?
Ні, страшно, страшно! В безатомнім світі
прийди, Минерво - сестро, в мій курінь!
Старі думки давно вже пережиті,
а де ж нових гладка, блискуча рінь?
Старих світів, що знищились, вже кат-ма!
Що їм до мене і мені до них?
Деж той новітній праведний Магатма,
щоби з душі моєї зняти гріх?

7. 5. 41.

ХРИСТОФОРІВ УЧЕНЬ

Твоя минулість довга поза вік,
твоя будучність—як гучні літаври.
Минулося, що стрінулось торік
на перехрестю з Риму аж до Лаври.
Зустрінулось, спинилося на мить:
„Прощай мій друже, учню Христофорів !

Хотів на барки всесвіт ти зложить,
схилитись під священність омофорів,
але забракло, друже любий, сил!
Що хотілось велетням рівнятись?
І сміхом - плескотом широких крил
прийшлося знизитись—не підійматись“..

Та залишилися уже навік
на барках всесвіту важкого тавра:
була твоя минулість понад вік,
твоя будучність буде як літаври!

З. З. З9.

М Е Ц Е Н А Т

Дайте мені мецената!
Дайта розпіненість дум,
дайде від хати й до хати
жаль позбирати і сум!

Дайте плекати мій геній
в ритмах очаревих строф,
у запахущій вербені
між катакомб катастроф!

Дайте зібрати врожаї
злотно - засіяних нив,
щоб королівські звичаї
відсвядкувать після жнив!

Дайте зібрати все злото
жита вівса й кукурудз,
дайте усе це змолоти,
зсипати в сховища муз!

І запросити на свято
метра мого Малярме!...
Гей, Меценате багатий!
жду із палати чи з хати,
хто мене в друзі прийме.

---

5. 5. 41.

ТАЄМНИЧА МІЛЕДІ

Вона мене зустріла коло моря,
світились очі їй мов темні зорі,
а груди надимались, як вітрила.
У береги шумлива хвиля била.
І запитав я: „Звідки ви міледі?
Чи не про вас співалося у Едді“
І відказала діва ніжнотонно:
„Прийшла з щасливого я Авалону,
з - понад озер шотляндських Осіяна“.
І підняла вуальку тонкотканну,
і заспівали в голосі акорди,
коли вона додала: „О, мілорде,
де ви родилися, шановний сере?
І сумно мовив я: „В СРСР-і“.

7. 8. 45.

З У С Т Р І Ч

На скельний рант Великого Каньону мене занесли раз останні мрії
Там, у кутку, де стратив ліс корону,
я притулилась в тихій безнадії.

Він підійшов. На шатах пілігрима
лежав тонкий, столітній сірий порошок,
з-під мертвоти обмаскленого грима
блищав лезом очей одвічний морок.

„Хто ви, міледі?“—він спитав учтиво
і зняв бриля у низькому поклоні.
Пізнала враз я. Що бо це за диво
його тримає в новосвітнім лоні?

„Пробачте, сер! Я тільки Навзікая
з близької новоземської Ітаки.
А ви? Ви ж князь Загубленого Раю
Мильтонових одчаїв і подяки...”

Він одчахнувся. Майнули поли-крила
і долі зник, де пінить Колорадо...!
Ах, чом його була я перестріла
та не пішла з ним разом на загладу?

14. 5. 44.

НАСЛІДУВАННЯ ГОРАЦІЯ

О, не питай, Левконоє, про долю нікого
і у ворожок ти таємниць не випитуй,
О, не питай, чи зима ця остання в горах
чи ще багато їх буде, чи ще нераз
жертву приноси́тимеш ясноокій Діянї
та Аполонові ладан закуриш в лісах.
І не питай, чи до рідних пенатів ти завтра
мирно повернеш із кодром крикливих дітей
Може за місяць чи два хиткий корабель
вже повезе тебе в лоно канадських ланів,
або у хащі страшні австралійського бушу.
Тож не питай, Левконоє, і не вивідуй
тайн, що безсмертні боги мороком криють.
О, не випитуй долю - недолю із карт,
а розкладай в мирнім кутку пасіянси.

9. 4. 46.

ІЗ ЯДЗУМІ ІШІДЗУ

* * *

Над Бівським озером місяць
Виховзнув лук самурая.
Тихо. Тихесенько. Зорі.
Струни співають.

* * *

Сакури над Еддом
кращі ніж над Окинавою.
Чайки прокинулись дзвінко.
Ліс під загравою.

* * *

Зів'яла мімоза у вазі
В далеч знялись журавлі.
Вщухла в кутку черепаха.
Сосни. Дух з ріллі.

* * *

Твої задзвонили струни.
Крикнув павич.
Легіт. Блищить Фуджіяма.
Тихо. Ніч.

4. 6. 37.

II.

Магалострофи собі

Я — поет священних пасій,
п'ястуками відбиваю марш
на моєму тулумбасі,
і життя моє — клясичний шарж.

Спролетарені буржуї!
Пощо кажете ви, що я міт,
що я навіть не існую?
Сонце, що муркоче, як той кіт,
я шпурну вам, наче бомбу,
у радаризоване кубло
в ваші кляті катакомби,
щоб усім вам в вухах загуло,
щоб розсипались в атоми.
В світі найпрудкіша птаха — струс,
тож будуйте струсодроми,
бо буде великий неба струс,
скаламутить море в каву,
і щоб вам завчасу утекти,
треба мати добру вправу
і швидкішим бути ніж хорти.

Коли душі, мов солома,
спалахнуть, повірите тоді,
що я — вічна аксіома,
втілена у форми молоді.

2. 2. 47

АВТОПОРТРЕТ

Крізь вії довгі і зірчасті
зорять зіниці божий світ,
а під волосся попелясте
обличчя спадистий повіт.

Дугасті підпирають брови
широку царину чола,
де довга зморшка думи ловить
в промінезбірний фокус шкла.

І простий ніс — як горда вежа —
поміж двома горбами щок,
лиця простори ясні стежить;
з вершка до вуст — короткий скок
в те межигір'я коралеве,
з якого линуть тумани
проклять, любови й крики леві
у тугу вічної весни.

7. 9. 40.

СИМПОЗИОН

Часом одвідують мене,
щоби попить зі мною чаю,
Ренбо, маестро мій, Мане,
фан Гог, і Гоя, й Гокусаї.

І поки приятель Артюр
читає нам про океани, —
то креслить Гоя „морт натюр“:
на гір тирольських гострі стани
сухий настромлює кістяк,
дає йому палітру в руки ...
І бачу я: це Горотак,
що дотерпів на творчі муки.
Підходить опісля фан Гог
та примальовує дівчину,
і смерть пригадує шинок,
де був зустрів її єдину.
Бере постель старий Мане
та сполучає землю й небо.
І знаю я: все промине,
все часу гострий зуб стеребить
та через триби перейме
мене до вічності безкраю ...
Глядить, замисливсь Малярме,
і похилився Гокусаї.

2. 11. 45.

ДИТИНСТВО

Васали — графи і барони —
мою уяву полонять.
Чому ж то, як у время оно,
мені тепер не років п'ять,

коли я мріяв вечорами
у Конго бути королем,
коли я бився з бахурами
і мазав лиця в чорний крем?

Чому ж не воїн я великий,
який веде до бою рать?
Чому не готентот я дикий,
що мігби тигра розірвать?

Чому я хлоп такий лагіднй,
що і метелика щадить?
Ну, щож! Нехай я дуже бідний,
та думність гонором горить.

З Зеленого прийшов я Клину,
прибивсь до дальніх берегів
і на чужині не загину,
бо скрізь лунатиме мій спів.

Васали — графи і барони —
в залізних масках заборол,
я не прийму від вас корону,
яку несе мені креол.

Бо кров моя як гарфа грає.
Ні Совнарком, ні РКК
уже тепер не залякає
самотню душу східняка.

3. 8. 45.

З ДИТЯЧИХ СПОГАДІВ

Коли мене Килина Дрок
вночі ошпарила окропом,
я став зненацька мізантропом,
зненавидівши всіх жінок.

Була Килина Дрок невинна,
бо висховзнув із рук баняк,
а я ще був мала дитина
і розуму мав на п'ятак.

Дитина горе переплаче.
дорослому був би капут.
Тому почав жінок гарячих
я уникати там і тут.

Тепер із них уже ні одна
не звабить дух до чорних мес,
— хоч би й звалась вона Холодна,
як от одна із поетес.

Гарячі, теплі чи студені —
у всіх є в горщику окріп,
із лагідних стають скажені,
хоч кропить їх крошилом під.

Щоб досвід цей узять до 'ями,
вам треба вже з малечих літ
крутитися під баняками,
як неошпарений ще кіт.

9. 7. 46.

ПАМ'ЯТІ ПРАДІДА МОГО

Коли мій прадід галушки їв
і запивав їх молоком.
спогадував він рідний Київ,
де жив безжурним байстрюком.

А я, Порфирій, їм консерви,
душею рвусь на Магішлак,
щоб заспокоїти там нерви,
думки зцідивши крізь друшляк.

Були у прадіда собаки,
коти, корови і кнури.
Моя ж худоба — чорні раки й
недогодовані шури.

Були у прадіда і бджоли,
і з пасіки явтарний мед.
А я, немов той бубон, голий
і скрізь гуляю без штиблет.

Були у прадіда барила,
а у барилах тих вино,
а тут нам кельнер тупорилий
в тарільці піднесе — багно.

О, дайте, дайте мені крила,
злетю в той час, як жив Нечуй.
Та ні! живи тут, мов горила
і десь на дереві ночуй.

Або подайсь в унрівський табір,
живи там на галай-балай
і у планетному масштабі
купуй, міняй і продавай.

Мій прадіде, що галушки їв!
Печу в Тиролю хліб із сой.
Коли вже не попав у Київ,
волю жити, як ізгой.

15. 9. 46.

НОСТАЛЬГІЯ

В майські грози, в літні спеки,
із Варяг корейських в Греки,
крізь розбитих міст стада,
без рапіри і без стека
мандрував я в край далекий
Капулеттів і Монтекків,
як Сковорода.

Літаки мене бомбили,
в темні сховища гонили;
зойк розпачливий сирен,
невеселий і немилий,
витискав із серця сили,
але був я сондекрилий
як поет Верлен.

Гордо зрікшись Асмодея,
йшов шляхами Одисея;
на сирени співний дзвін
відповів я: „Геть, Цірцеє!“,
щільно кутався в керею,
милу згадував Корею
і Зелений Клиш.

І прибув я в Уяри лонч
бо я рідний син Бурбона
і кажу тепер *bon iour*;
але серце чує дзвони
у Софії й б'є поклони,
хоч рідня мені Війони
і Ренбо Артюр.

28. 2. 46.

АВТОБІОГРАФІЯ

Шляхи від Сквири до Амура —
з українських піль під океан,
шляхи в батьківщину Тимура
через Урал і крізь Саян ...

Де над потоком синім Ганґа
факір мережить Будди сон,
чи там, де посвист бумеранґа
не зустрічає перепон.

Або в траві високій прері́й,
де простір перетяв канал,
вступив я в темний ліс містері́й,
у їх саванно-тихий шал.

І десь лунав мені джез-банда
страшний розхристаний мотив
і вабив острів Сан-Ферманда
мов Робінзона дальній спів.

І десь топив я у лікері
свій сум, заблуканий моряк,
в красу чужих мені Лікері́й
давно залюблений маняк.

Тож прощавайте сарабанди,
пантери, негри і містраль,
всі Генрі́сти, Мері, Ванди,
Нью-Йорк, Каїро і Версаль.

Вертаюсь знов на води Ганґа
мережити факі́рів сон
і слухать посвист бумеранґа,
де простір перетяв ґаньон.

Пускаю душу знов у мандри,
в тіла звірів, птиць і рослин,
щоб арабесками меандрів
до горніх дертись височин.

Мадрас, 25, 6. 41.

ПАМ'ЯТІ СКОВОРОДИ

Я був би комісар,
коли би жив під Чигирином.
Мене манджурський цар
хотів зробити мандарином.

Запрохував на чай
до себе в Токіо Мікадо,
та втік я у Китай,
а звідти до Гайдарабаду

Там магараджа мав
мене забрати до палацу,
та я зрезигнував
з його шовкового матрацу.

Подався в Тегеран, '
де міг би жити як ефенді,
та в мене не талан
так одягатися, як денді.

У Смірні, місті фїг,
зістав би я напевно беєм,
алеж і звідти втік,
по морю поблукав Енеєм.

До Риму почвалав,
і в Вічнім місті з мене мали,
покликавши конклав,
Вкраїні дати кардинала.

Тоді перемахнув
я через Альпи до Тиролю,
де (як ти певно чув)
я грати мав високу ролю:

мене іменував
там головою УНР'и табір,
щоб слави я зазнав
у міжпланетному масштабі.

— — — — —

Та я ся знову змив,
зрезигнував ...
Так світ мене ловив
і не спіймав!

23. 4. 46.

РАХАТ - ЛУКУМ

Kennst du Laud? G  the.

Я з Європи геть полину!
Тут не хочу більше жити
і смоктати сталагміти
замість доброго ландрину.

О, як ваблять мою думу
злоті вежі Царгороду!
Там панує тиша-врода,
є то край рахат-лукуму.

Із халви там хати-мури,
смірнські фіґи на базарі
а туркеньок очі карі
обіцяють шури-мури.

У Туреччині є парні,
є мечеті і гареми.
Та не товстобедрі Еми,
а дівчата файно-гарні.

Я криву візьму шаблюку
та й піду у яничари
Буду пити східні чари
і муллi я стисну руку.

Я не хочу жерти миші
і чужих котів ловити.
Я піду в Анкару жити,
де дадуть мені кишмишу.

Я живлюся тут травою ...
Їдьмо, кумо, їдьмо, кумо
у краї рахат-лукума
об'їдатися халвою!

3. 9. 45.

ЕЛЕГІЯ СОБІ

З країни у країну
блукаю викрутасами,
дивлюсь очима ласими
на сонячні вітрини.

Не сплю я десь в постелі,
не сплю під простирадлами,
де дзигарі з вагадлами
нам ронять імортелі.

Ночую просто неба
під зорями - наметами,
деревами - скелетами,
й чого мені ще треба?

В ночі часами плачу,
коли зачую здалека
млинарський скрегіт валика
і гавкотню собачу.

То кличе знов Ітака
голодного, невзутого,
безродного, забутого
вигнанця Горотака.

1. 1. 46.

О С Т Р А К І З М

Памяті Клістена.

Довгенько вештавсь я по світу
і добирав собі еліту
між наших добрих земляків.
На місці всидіти не вмів.
Минувши Сціллу концентраків
в Харібду Унри я потрапив:
щоб не тинявсь, як неборак,
по білім світі Горотак, —
рішили в генеральнім штабі
його посадовити в табір.
Він не попав в загальний тон,
бо не шанує самогон,
не нявкає, мов кіт у марті,
не грає з паскарями в карти ...
Женіть прибуду за кордон!
Бо не співає в унісон!
Хай їде у свою Корею!
З руїн розбомблених Помпеї
на нас він зиркає мов лорд,
немов ми люди інший сорт!
Хай їде між свої японці
і вигрівається на сонці.

Замість ґалет їдять там торт!
Хай геть його повіс чорт!
Хай ходить у своїй пурпурі
в далекім соннім Сінгапурі!

17. 4. 46.

ЗІПСОВАНЕ ЛІТНИСЬКО

В гір високих барабани
патиками ніг луплю,
молоко небес з тюрбану
у кишки тихенько ллю,

із садків краду ночами
черешневу я шрапнель
і димлю, як Фуджіяма,
у горлянковий тунель.

З оселедцями в кашкеті
із крамнички я іду
і мене, як Марінетті,
знає кожен какаду.

Добре жити на літниську,
що як справжній Целебес,
не вклонятись гепам низько,
продавать зірки з небес.

Жовтий місяць як банан там,
і ось я, змінивши ґах,
став небесним спекулянтom
та ходжу по крамарях.

Ті палаци, що у хмарах
ґантастично збудував,
що не знищаться в пожарах,
людям я розпродавав.

Та не є вони естети:
у світлиці золотій,
де метуть хвостом комети,
де бренить зірчастий рій,
на блакитному паркеті
навалили в купу гній ...
І не можуть жить поети
в атмосфері тій страшній!

1. 8. 46.

В И С В Я Ч Е Н Н Я

Лютує вітер горовий,
і дурять пахощі акацій,
а я, такий ще молодий,
повз мій тартак іду на шпацір.

В моїй руці—важкий колун.
Мов дзвін, гуде весняне сонце
і, наче лісовий чаклун,
мене золотить на японця.

Загублений у цих лісах,
жеру найбільшу насолоду,
коли я з розмаху (чах-чах)
колю ялинову колоду.

Тут я спогадую Амур
і не піду до міста жити.
Мене не зваблює „амур“,
мене не зможуть одружити,
бо я закоханий в березу,
яка в розколині росте.
Вона—як та свята Тереза,
і вколо неї все святе.

Дуби, модрини і каштани
мене обрали в комітет,
і з ними від самого рана
я щодня граю у крокет.

Не поминаю Бога всує
і, нашим світом голубим
не нудячи — горотакую
і скоро стану сам святим.

Форарльберг, 7. 5. 46.

Я йду, збиваючи ногами гори.
В зеленім Іні неба малахит,
і видуває вітер термідору
мені з кісток розстуканий рахит

Дивлюсь не Робесп'єром, не Маратом,
як козирне мені француз салдат;
лише фотографічним апаратом
фіксую цвіту білий летонад.

Коневі стрічному на тлі природи,
в очей зирнувши кару глибочінь,
в ній пізнаю озер спокійні води
і рідних верб далеку шелестінь.

Коли, збагнувши всіх істот єдинство,
чужого пса хапаю я за хвіст,
я наю: це до днів мого дитинства
такий тонкий, тонкий, тендітний міст.

І мчу я геть, геть від мого барака,
хвіст не урветься у моїй руці,
бо — знаю — пес не ящур, а собака,
що на зелені гонить манівці.

Повз нас манячать дерева і гори,
і вже зрослися ми в прудке V 2:
моя просвердлює дзвінкі простори
і гостроморда псяча голова.

Форарльберг, 19. 5. 46.

МАРКІЗИ ПОМПАДУР

Була маркіза Помпадур
достойна рококо-кокотка,
а я п'ю каву несолодку,
покинувши мій Сінгапур.

Прибивсь до дикого Тиролю,
не до Людовика, а до
вола звертаюсь: „Мій королю!“
і маю в скелині гніздо.

Нащо палаци рококові,
коли над кожним байраком
мені березі ажурові
хімернимґсяють рококом?

Нащо мені та папійотка,
ота маркіза Помпадур,
достойна рококо-кокотка?
Сховався я за скелястий мур.

Нехай Європа помпадуристь,
та світ мене вже не пійма,
хай іншого когось обдурить ...
Я зник, я щез, мене нема.

7. 8. 45.

НА ШПИЛЯХ ГІРСЬКИХ

Я на Цугшпіце високо,
згадую лани Китаю,
в стратосферу, наче окунь,
кожен день тепер пірнаю.

Ні скарбів Чіян-Кай-Шека,
ні ланів мені не треба,
бо роззявила пащеку
наді мною прірва неба.

Гріє сонце, наче квочка.
В теплій цій температурі
я смаглію без сорочки,
наче ґранд Естремадури.

Не страшні тут стрептококи.
По стрімчастій серпентині
горній дух мій робить скоки,
тоне в синій самотині.

Тут горять крижин карати,
тут я не складаю пакти,
а, проклявши бюрократа,
на шпилі росту, мов кактус.

І простором сотні Францій
муза нашої планети,
що шанує голодранців,
обдаровує поета.

Весна 1947, Баварія.

СХІДНЯЦЬКЕ ФУРІОЗО

Так, я східняк! З Зеленого десь Кливу
мене тайфун завів у Тироль,
щоб виспівать тугу свою єдину
між гір чужих, як темвий Ата Троль.

В мозолях руки з пилки і сокири,
смолою й димом одяг мій просяк,
але душа так рветься в синій вирій,
що висміху й не чує: „ось східняк!“

Так, я східняк! У пахощі вербени
занурюю лише віршовий рим,
а чим же ви, духовні ґалічмени,
в зеніт знесетесь над буттям моїм?

Магістри темних ви кооперацій,
тверді, м'які, ліричні паскари,
яким вагалом вищих творчих рацій
мене з моєї скинете гори?

Ні, я східняк! Для мене сходив обрій
і захід обріїв мене приймав,
коли я йшов сюди і в сірій торбі
беріг ямбічну музику октав.

І з ними знов верву на грань Амура,
схід з заходом у грудях — два брати —
щоб в батьківщину хромаля Тимура
повноту сил українських принести.

Тоді! Тоді прийдете ви покірні,
на кожному запобігливості знак,
і схилитесь порожні і манірні
із рабським кличем: „Хай живе східняк!“

Тироль, 16. 7. 45.

БАВАРСЬКІ СТРОФИ

Пізнавши жабомишо драківку
між племенами „бе“ і „ме“, —
од самих п'яток аж по маківку
зівота й інша „ота“ йме.

Нажився я між бандуристами,
попідпирав плечима Мур,
реферував скрізь із магістрами,
з майстрами всіх літератур.

Запорошився від мірошників,
начувсь вождів і вожденят,
пізнавши ошустів, збитошників,
кнурів великих і пацят ...

Втомилось серце всіми „івцями“
і переїлося вже фраз
про згоду між вовками й вівцями,
що має здійснитися враз.

У ресторані з уєнерами
ковтав не раз горячий ром,
впивався їхними химерами,
носив принцесам їхнім бром.

Шуміла осінь листопадами,
а я в теплесенькім кутку
конспірував зі скоропадами
і говорив: *Merci beaucoup!*

Як вірний друг автокефалії,
читав батярам, здирачам
прекрасні лекції моралі я,
щоб вийшов в люди вічний хам.

Ах, не годуйте меценасами
із Де-Пі-зованих палестр,
бо зголоднів я за ковбасами,
їх прагну в життєвий реєстр.

Тому здруживсь я з аліянтами:
вивчавши кодекс їхніх кар,
то обкладався фоліянтами,
то в небо линув, мов Ікар.

Стомоторовими фортецями
я захопився серед хмар,
але втомився тими гецами,
де править небо за бульвар.

Ні, краще вже помчать ракетою
в радаризований простір,

щоб закрутитися кометою
круг найкраснішої із зір.

Вгорі був холод, був там голод,
і я там жер самий етер.
Було в пустелі неба голо,
і я з одчаю хмари дер.

Вгорі я враз замарив шинкою,
забагши з кита знов ікри,
і за бронзовою чужинкою
без косметичних мімікрій.

Затужив знову за просторами
заокеанських безбереж,
за людожерами і зорями
над кільцями атольних меж.

Adieu, adieu! Європо з унрами,
де грек Москві став впоперек
і здуру в дибу вліз вертун-румун.
Я полечу шляхом лелек,

щоб там, де океан коралями
поріс, мов квітами муріг,
знов побрататися із далями
поет-блукар нарешті зміг,

щоб там, де Пацифік атолами
підперезав свій синій фрак,
міг знов засісти над престолами
порфирородний Горотак.

3. 1. 47.

ІНДОСТАНСЬКИЙ ГІМН

Як покину я цей край,
табором десь інде стану,
запроваджу рідний рай
на незнаному баштані.

Виплекаю кавуни,
жовті кабаки і дині,
Будуть жирні каплуни
у моєї господині.

Хай ногою лиш на ґрунт,
на твердий десь інде стану,
то родзинок пілий фуют
на бенкет собі дістану.

Родзинками з капшука
буду кури годувати.
Для собаки, для Жука,
постіль постелю із вати.

З мене тут не буде пан,
паном я десь інде стану.
Де ж той аргентинський лан,
де Оттавські ті майдани?

Може, вирій зацвіте
мені в сонячній Гвіяні,
бо там справжнє вар'єте:
на деревах павіяни,

жовті леви в чагарах,
довгі гади, хиж і кобри.
Хай живе мисливський фах!
Буде там нам дуже добре.

П'ють там вина з бурдюків.
Не піду на Ін до стану
наших милих земляків,
табором десь інде стану,
де цукровий очерет.
Хрін дістану, тмін дістану
і збудую мінарет,
може в нетрах Індостану.

9. 10. 46.

Я

Не розгадає ідіот
мою істоту триєдину,
бо справді склавсь я з трьох істот:
одна бере усе на кпини,
а друга пестує ліризм,
і третя олівцем і тушем
страшний малює катаклізм,
що рівновагу всю порушив,
мій неподільний організм

мечем натроє розщепивши,
вложити в нього вампіризм
і неозірністю прикривши.
Отак на захід, південь, схід,
у трьох керунках цього світу,
щоб склали ви про мене міт,
я душу змушений троїти.
Мене, читачу мій, не лай,
бо я не триголовий Цербер:
сорока, ящур і бугай
красуються в моєму гербі.
І в триєдиності моїй
тобі явлюсь, як у порфїрі —
трьох різних постатів носій,
ніким не збаданий Порфїрій.

17. 3. 46.

III.

Меґалострофи і́ншим

МОЄМУ ВЧИТЕЛЕВІ МАЛЯРМЕ

О, Малярме, мій лебедю співучий
з Драй - Хмариних озер пісень!
Твоя поезія — не ясний день,
а темрява, яка покрила кручі.

Мій темний стиль мене з тобою лучить.
Не слухаймо критичних теревень,
бо критиків статті, дурних як пень,
прислужаться папером на онучі.

Нехай п'ята їх душить, мов змію,
що хоче славу стратити мою,
нехай повільно розітре на порох.

Один крила твого сріблястий порух —
і не загавчить нас ні один пес,
о, лебедю дзвінкий Парнаських плес!

7. 3. 43.

Е Л І Т Н І С Т Ь

Дмитрові Донцову

У джунглях вікових традицій,
як український ти Н'ютон
з падінь і взлетів одиниці
могутній викресав закон.

Де без оаз була Сагара
на твань розмулених еліт
і гидко шкірилась почвара
бунтарства, крізь віковий пліт, —

там апофтеґмами закону
колись розгублений наказ
ти вклав у мужній спад канону
для етносу вкраїнських мас.

Тепер в річище реґуляцій
ввійшли і замір і слова,
бо мус твоїх логічних рацій
кайданність черні розрива.

І не блукатиме без керми
із вас ні одна й ні один,
кого веде повз вічні герми
Дементри божеської син.

9. 9. 44.

АРХИСТРАТИГ

Е. МАЛАНЮКОВІ

Ще й досі ти бурхливий кратер,
що мечеш ляви лютий жар,
о, строф залізний імператор,
у небо зваблений Ікар!

Налитий соком беладони,
закутий в панцир золотий,
земної зрікся ти Мадони
і в похід вирушив святий.

Прокляв Петрову Приську свійську,
полинув простором ген-ген
архистратиг самотракійський,
перстом відзначений Євген.

Незрушний стане Капітолій,
із ляврських виросте руїн,
і сяде Рюрик на престолі
і в мідяний ударить дзвін.

Вночі твій привид ф'осфоричний,
розтявши височини,
вливає фарби феєричні
в мої безбарво-темні сні.

Тебе, безсмертного на вікі,
тебе, зневажувача стад,
провадить безголова Ніке
степами скитськими Гелад.

9. 12. 45.

ЛЕОНІДУ МОСЕНДЗОВІ

Нарікшись сином зодіяка,
без крил поринувши в етер,
руками ти повітря дер
і віршем присмиряв макака.

·Шукаючи до зір моста,
ти цілував прекрасну музу,
не безсоромну, а безпузу,
У неціловані вуста.

Суворіший ніж Робесп'єр,
духовного прокляв ти ланця,
що сів на корабель голядця,
який чужі простори жер.

Свербкий загострюй свій язик.
Нащо тобі земна кльоака?
Лишайся сином зодіяка,
плекай турецький молодик.

Переповзай, мов таракан,
молочний шлях. Дурний нащадок
доробок твій візьме у спадок
і скаже він: „Канітферштан!“

Пий у висотах неба чай
(Хай місяць буде зе цитрину)
і галаганами шпурляй
у нашу прокляту долину.

10. 6. 46.

АРХИСОНЕТ ЮРІЮ КЛЕНОВІ

Шляхом уславленим конкістадорів,
що розбишаків ним повів Кортес,
подався ти, шукаючи принцес,
в країну мавп, і лам, і помідорів.

По всіх морях нозив тебе твій порив.
На щоглу буря гавкала, як пес.
Чому ти не поплив на Бенарес?
Чом за новою Січчю не нишпорив?

Але в козацьку Січ—клич, чи не клич—
віддавна не пускають Беатріч,
Стирчати їм на грані періфрій

с
т
о
в
п
о
м

Як ти спрагнів, заліний скинь шолом,
кентурячим налий 'го молоком
ів ідпочинь на попелі імперій

11. 7. 46.

МИРОНОВІ ЛЕВИЦЬКОМУ

З великим казаном коштовних фарб
(від індиго до кольору морелі)
мавдруєш ти, як давні міністрелі,
по всіх світах тягаючи свій скарб.

Стань, друже, графом графіки, як Нарб-
ут; головою бий об мур Растрелі,
проціжуй молоко на акварелі,
а Вацмана—за сніжну шапку шарп!

Для недокінченого натюр - мурту
часами позичаєш ти у чорта
кобальт і охру, руж, цинобру штем.

На барви спектра розщепи зна
і глянь: живим трояндовим кущем
вквітає Дон-Жуан у донну Анну.

24. 1. 47.

ДІАМЕТРИЧНА ПОЕЗА

Присв. Н.

Скажи, скажи мені, хто ти єси?
Із гаври ти потрапила до Гавра
і стала здобиччю іхтіозавра.
Плекали молодість твою ліси,
і гвалтували в давніші часи
тебе силени, Пани і кентаври.
Пощо ж стрибнула ти в обійми мавра,
що стереже спізнілий дар краси?

Скажи, скажи мені, о *bella donna*,
навіщо мавр об'ївся беладони!
Минаючи Париж і Амстердам,
я з іншого кінця діаметралі,
простуючи по рівній магістралі,
прийду у твій заклечаний ві'вам.

5. 9. 45.

ФЛОРИДСЬКЕ ДЖЕРЕЛО

Присв. Музі Юрія Клена.

О, двів лоїх карбовані медалі,
юнацтва килим золотий,
суворі іспити ордалій
і в далеч порив голубий!

О, ні сучасності не стерти
ваш вогняний іскрястий слід,
нема вам загину і смерти,
прозорі ви як перший лід.

Вам віють лагідні пасати,
вас не помчить палкий самум
в пустелі простір пелехатий,
вагітний випарами дум.

Дорога проста і строката
веде крізь бурі і вогонь:
юнацтва джерела шукати
і пити воду із долонь.

З твоїх долонь, Касіопее,
що будиш відгомони днів
і загортаєш у керею
своїх весельчастих ланів.

Все, що минуло — нам поверне
ковток чарівний із кривниць:
сніги, первоцвіти і терни,
вечірні виблиски зірниць ...

І мартовські не стрінуть іди
того, хто, мов конкістадор,
в садках розквітлої Флориди
забув скелястий Лабрадор.

1. 3. 46.

Д А В И Д

(Совет)

Коли Давид недужий став літами,
йому дівча привів придворний маг —
гарненьку недолітню Авісаґ,
щоб та строго гріла тілесами.

Хоч як вона крутилась у нестямі,
марнодаремним кожен був зігзаґ.
У рай жаги, довершень і виснаг
йому не відчинила пристрасть брами.

Мораль цієї повісти така:
коли кохання ти пізнав всебічно,
коли ти вже не вартий п'ятака, —
втішай себе любов'ю плятонічно.

Коли зварився на червоно рак,
тоді йому на думці не гопак.

5. 9. 42.

ЛОТОВИМ ДОНЬКАМ

(Сонет з зайвим рядком)

О ви, розпусти темної доньки,
що батькову увагу вдвох приспали
і на грішному ложі зігвалтували, —
не простягну ніколи вам руки!

Не вам конвалій весняних вінки!
Мітлою гнати б вас у храм Ваала,
у темні капища Сарданапала!
Куди поділись ваші байструки?

Нащадки їхні, люті і нечисті
теперь мабуть пішли у ґештапісти,
і зброя їхня — мавзер і наґан.

О, батьколожниці, прелюбодійки!
Занапастили плоть старечу вдвійку!
Її смакуючи, як марципан,
за неї гризлись ви, мов за банан!

25. 9. 42.

ЗНЕКУЛЬБАЧЕНИЙ ПЕГАС

Вона-дрімає, полум'ям зорі
вечірньої залита
на адамантовій горі
у вежі з хризоліта.

На подушці, що пухом із кульбаб
набита, спочиває
голівонька, яка могла б
моделлю стать для Гокусаї.

Прикрита шерехом легких повік
очей блакить озерна.

О, що тепер земний твій вік,
і що життя твоє мізерне!

Вдивляйся і поволі кам'яній
у радіснім полоні.

Все, що ти вимріяв, у ній
співає, наче у канцоні.

То муза спить лагідно-чарівна
незаймана і чиста,
така погожа і ясна
в прозорім світлі аметиста.

Вона, у Косача шукавши тем,
поринула у сплячку,
і хаос первісний з поем
їй закрутив ві - сні Осьмачка.

Хвицнувся переляканий Пегас,
не стравив баляндрасів,
чкурнув і бродить самопас
десь аж в околицях Мадрасу.

4. 2. 47.

ВІРЮ І НЕ ВІРЮ

Я вірю: лев родився від левиці
і буйний тигр від буйної тигриці,
а від мудрихи мудрої мудрець,
бо від самиці родиться самець,
тож від Самчухи родиться Самчук,
а від Маланки тільки Маланюк.

І віри лиш мені не йметься,
що родиться осел від оселедця,
що народивсь Наполеон на полі,

і що де-Голі родяться не голі,
що барбар народивсь від барбарису,
що партизан не мав в колиці крису
і що Осьмачці срізь живеться смачно,
та що йому не страшно і не лячно,
що він за вірші виміняє яйця,
і що, скидаючися на китайця,
з довженною косою ходить Косач
і мудрости три коші нам накосить,
що Ситник тільки ситнім хлібом ситий,
коли поеми нам почне трусити,
що буряком живиться Буряківець
і що Манило всіх зведе на нівець,
Що вірш Холодної бував холодним
і що Гординський випестить город нам,
та що Багрянний є багрянородним
і не настрочить одіозних од нам
і що не є Славутич хлопцем славним,
або Державин критиком державним,
що-генієм не оголосять Барку
(бо хто не вірить — хап того за барки)
і що за мурами усіх *mon cher*'ів
не візьме під високий захист Шерех,
що, заробивши на Канітферштані,
що заклене нам Клен Лілі Марлен
і попелом засипле весь терен.

Але я віру у сокиру,
у мій тартак,
я, дон Порфирій,
ідальго Горотак.

31. 1. 47.

IV.

На тулумбасі гір

ХОЧУ БУТЬ ОРІГІНАЛЬНИМ

Хочу бути орігінальним!
На вершку Монблян
ставлю фортепіано
Хочу жить пірамідально!

Добуваю з гір опали.
Засідлавши зебру,
мчу у чорні дебри
і полюю на шакали.

Я рубаю сикомори.
Купчу для еліти
всюди копроліти,
метеорний мандраґори.

Щоб додати зайцям росту,
дав я білогузим
пити білу будзу, —
стали зайці довгохвості.

Виробляю я чорнило
з шкіри темних негрів
Славлю Аду Негрі
і Оленочку Курило.

Я нашлю на Франка маврів
і махну за Альпи.
Позбираю скальпи
допотопних бронтозаврів.

Я пірну шляхом парабол
геть у стратосферу.

(Кажуть лорди й сери,
що оговтатись пора би).

Вирублю я ополонку
десь на Нілі в кризі,
а як буде криза
в ній утоплюсь як болонка.

Хочу бути оригінальним,
не люблю повтори
і піду в тореадори,
щоби жити пірамідально.

В мур вросаю головою.
Вріс уже по плечі
і на злу малечу
грізно дригаю ногою.

4. 5. 46.

ПОЕЗОМАХІЯ

Коли хочеш ти в поети,
щоб у римів дзвінкосплети
для Параски чи Одети,
Приськи, Муськи, Ванди, Грети
майструвати тріолети,
дитирамби і совети,

канцонети і нонети
(та альбомні вірші otto)
приправляти вінеґрети
і коктейлі та паштети
на парнаські буфети, —
мусиш мати всі прикмети,
за якими ось ґурмети
вин оцінюють букети,
не зирнувши й на вінети.
Мусиш знати про ґамети,
спирохети і пурґети,
ґалеоти і корвети,
хто були Сокслети й Сети,
що росте у горах Крети,
як їдять даяки й рети,
який припис етикети
на акулячі котлети,
що пили апологети.
Мусиш жити як естети
(боронь Боже не аскети!)
знать субрети і ведети,
та носить тип-топ штиблети,
цвікр, колети і берети,
і лорнети та ланцети,
пістолети і стилети, —
взагалі ж усі предмети
манікюри й туалети.
Мусиш вміти піруети,
вольти, браси і курбети,

танцювати мѣнуєти
як колись періпатєти,
не боятися лабєти
личаківської вєндєти.
Мать в Америці з тєти,
дїставать від них пакєти,
дє доляри і пєзєти
(нє макєти, а монєти), —
ось тоді за ці арєти,
(а по нашому кєбєти)
з прозаїчної ти Лєти
пєрєйдєш до Глорієти,
дє, як ті анахорєти,
лявром живлятьсє поєти.

19. 3. 37.

Н Е Х О Ч У

Нє хочу знати скоморохів,
плясців, гудців і мавок - дам;
хай граютьсє самі потрохи,
нє пхаютись у мій вігвам.

Нє хочу мати і гарєму,
жінок бездушних і пустих,
щє пожирають стільки крему
і плітки в'яжуть в акрєстих.

Не хочу ховзатись в сальоні,
в етикетальнім парнику;
вже краще спати на вигоні,
в автокефальному кутку.

Не хочу мати чорних фраків,
брильянтів пригоршні й монет,
писати хочу для бурлаків,
що їх не звабиш на паркет.

Складайте голови на блюда,
а я свою кладу в кашкет,
бо може в середу вже буду
з чортами грати у крокет.

Тегеран, 15. 7. 42.

НЕОІМПРЕСІОНІСТИЧНЕ

Замаєний блахман палітри,
софізми „ізмів“, музи сон
та ембріон, що сохне в вітрі,
забарвлений в пірамідон.

Картонові насіяв флору,
топографічний ставить храм,
метеликує метеором;
чи діамант — не знає сам.

Кобальтосірі плями фарби,
м'ягка топазова емаль,
мов сталь—гнучкі фактури караби,
індійський руж, шпаркий кораль.

Та знову хромове обличчя
макаброю зорить із рам,
устам твоїм цілунок тиче
чудних перверсій, діяграм.

14. 5. 38.

ПИЯЦЬКА ПІСНЯ

Не на острові я Балі,
а під Сквирою живу,
мене ловлять канібали,
і жеру я тут траву.

Хоч не б'ють у тулумбаси
при вогні священних ватр,
але ловлять на ковбаси,
будуть патрати між шатр.

Не втечеш тоді нікуди,
бо засмажуть на вогні,
печінки складуть на блюда,
буде, буде по мені ...

Утечу я з цього краю,
керувати буду путь
на заклечані Гаваї.
Хай у жертву принесуть
дикуни богам незнаним.
Там загину як поет,
а не в полі між бур'яном,
для ковбас і для котлет.
Чом я не на дальнім Балі,
а у Сквирі, там де бруд
і де рідні канібали
без гарніру смажать люд!

31, 5. 35.

АСИРІЙСЬКА ОДА

To UNRRA

Дав колись закони мудрі
асирійцям Гамурабі,
а тепер ні пер, ні пудри,
аві навіть гумірабік...!

Де дістати в біса-чорта
полотняного паперу,
щоб рядків моїх когорти
брали в бран мої химери,
щоб папір не дерли пера?

Бо на все наклали табу!
О, покину я цей табір
і піду в той край далекий,
де панує Гамурабі,
де літав Каліф-лелека.

Бо нема того закону,
щоб на світі не було
чаю і синдетикону
ані навіть ідеалу ...

2. 12. 45.

ЛЕЙТЕНАНТСЬКА МІСТЕРІЯ (БАЛЯДА)

У темноті шдранній порта
дрімає Чигирин.
П'янка невиспана ескорта
чекає ще відвідин чорта
і допиває джін.

„Так ніч що ніч...“ бурчить старшина
„чекай... прийде, чи ні...
навіщо здалась Україна
для цього бісового сина
відлюдка сатані !...“

Аж двері рип. Фантом столиці
світової їмлі
стоїть у дверях. Блиском криці
стріпнулись гостеві зірниці,
мов степові орли.

Gut Morgen, пане наш! Хоч зрана
ще не піднісся ґрай.

Але очікувати пана
така нам вчора була дана
путівка у відчай“.

Чорт засміявся тихо-дзвінко:

„А ну, налий мені!

Ти ще зелений, любий синку,
щоби вислухувать воднинку
пекельнії пісні.

Я знищив тільки - но атомів
на кілька тисяч тон,
а ти від мене хочеш громів
на чигиринських сонних сомів!
Кинь краще щось на кон!

Дай засмальцьовані ці карти!
Ось тут атомів жмут.

Насип мені й собі півкварти,
мішай, здавай! Хутчій! Не варто
вже озиратись в кут.

Бери! Давай же, лейтенанте!
Хай підійдуть бійці!

Дивись: на цім кладу я канті,
що дав мені на спомин Данте
в останньому кільці“.

Тремтить юнак. Тремтить колода
в розтрясених руках.

Втечі? А де знова нагода
зустрінуть Асмодея з роду,
що сіє смерть і жах?

„То ж добре, пане! Проти жаху
пекельних ваших сил
прийміть у заклад цю папаху,
а з серця мого ці ось шахи
на цей картярський стіл“.

Беруть. Шурчить в руках банкіра
майбутність поміж карт.
Стоять бійці без диху. Міра
стискає серце командира,
бо дійсність — це не жарт.

Король, десятка, туз і краля...
Юначе зупинись!

Чуть, як зітхає митна заля,
а з-за дніпровської віддалі
гудки враз ізнялись.

І скочив чорт, як навіжений:
„Ти грав лише на час!
Тут маєш атомів імена,

що їх енергія шалена
чекає вже на вас.

Не хочу ні землі, ні пекла!
Давно позбувсь раю!
Нехай вогонь Миколи Текла,
немов розлавлена Гекла
прийме назад струю

моєї зненависті, злоби
і програних ночей!
На, лейтенанте! Ти для проби
сьогодні виграв. До вподоби
тобі цей блиск очей!"

Він зник. У сутінку світанку
Чигрин кидає сні.
Біля розіграного банку
збирає вигру до останку
побідник сатани.

4. 4. 35.

ПОЛЮВАННЯ

Пішли ми з дядьком раз Свиридом
на полювання в сопки дальні,
ущерть просякнуті Майн-Рідом,
як ті ґлобтротри ідеальні.

Старого ми зустріли тигра —
шайтана тайги, людожера —
його був прогриш, наша вигра,
як обскубли йому ми пера.

Я витяв серце в звіря крісом
та ззів із коренем джень-шеню
і, опанований злим бісом
істоти тигрячої, в жменю

вхопив небогого Свирида
і проковтнув, як тигр рекина ...
Візьміть, візьміть від мене Ліду,
аж апетит мене покине!

17. 5. 35.

МАЙЇНЕ ПОКРИВАЛО

*La vida es sucna
Calderon*

Там, де царствує Озіріс,
де цвіте блакитний іріс,
де п'ялкі сплетіння тіл,
де тече повільний Ніл, —

я плекаю білий лотос.
Цілий всесвіт — *orbis tatus*
порошинка то мала,
наші мрії — біла мла.

Покривалами Ізіді
вкриті люди, мов сновиди.
Тіло -- для душі гараж,
а земне життя -- міраж.

Може ми лише акріди,
непотрібна саранча?
Ча кокони - хризаліди,
де під бганнями плаща

сплять метелики майбутні?...
В нільські води каламутні
я дивлюсь — не бачу дна,
бо водичка то брудна.

І вилазять крокодили,
зуби шкирячи немило.
Та не вір своїм очам,
як і іншим глядачам.

Все це покривало Майї,
що у порожнечу має:
крокодилячий конклав
є ніщо як плід уяв ...

Там де царствує Озіріс,
Лідо, мій блакитний іріс,
зануряймо сплети тіл
в небезпечно-жовтий Ніл.

31. 5. 44

ТУГА ЗА РОБІНЗОНЩИНОЮ

(Пам'яті Дейвієля Дефо)

Я хотів би бути Робінзоном
і виховувати лам;
пальмі, що не стала ще вазоном,
стиха мовити „Madame!“

Сиром ламячим мою печеру
догори б я загатив;
пальмове вино, мов із патери,
із долонь би просто пив.

Не читав би я газет ніколи,
полював би цілий день
і на спеці тій ходив би голий,
наче той обдертий пень.

Рибу я б собі ловив помалу
та зі звірми мав би стик,
а піймавши злого канібала,
з нього смажив би шашлик.

Там були б кокоси і банани,
а в кокосах молоко,
— не консерви в коробках бляшаних,
що їх дістає Грицько.

Не ходив би я тоді до кіна,
закруглив би черевце,
бо ковтав би тільки вітаміни,
вітаміни В і С.

Та життя свавільне і жорстоке,
бо загнало у куток,
і не зробиш на Гаваї скоку:
маєш унрівський пайок.

Але ж я хотів обнять оленя,
чоколяду дарувать
не Парасці, Присці чи Олені,
— нею ламу годувать.

Я хотів би бути Робінзоном,
хочу жити, як Адам,
пальмі, що не стала ще вазоном,
мовить пошепки: „*Madame* !“

Тироль, 9. 9. 45.

НЕ БУДЬ СВИНЕЮ!

Коли мудрий Одісей,
повертався у Морею,
звабила його Цірцея,
як і інших всіх гостей.
Хоч вітала як людей,
гнала потім їх до сажу,
до свинячого ґаражу
й обертала на свиней.

Там чаклунка чарівна
не поїла бідних ромом,

годувала тільки жомом,
не була вона дурна.

Хоч мене удар прибою
аж на твій закинув пляж,
та не буде тут блямаж:
не натопиш з мене лою!

Одісей був багатомудрий,
не скрутив його „амур“,
бо лиця собі не пудрив
і не був звичайний кнур.

Не сажай мене до сажу,
не роби мені масажу!
Може справді ти і фея,
та не піду я у хлів,
щоб нажертись буряків,
бо не хочу, о Цірцеє,
бути подібним до свиней я!

3. 4 44.

---

* * *

Ночь тиха, пустыня внемлет Богу ...
Лермонтов.

Під промевем Альдебарана
в Сагарі я перегортав

священні сторінки Корану,
пророцтва ті на віру брав.

Вино я виплеснув з бокалу
і прислухавсь: у далині
джунглисто гавкали шакали
і бедуїн співав у сні.

Верблюди спали десь в оазі,
хропли у пальмовім гаю,
а місяць у лазурній вазі
промінність розсипав своєю.

Враз лева крик роздер ту тишу,
що у пустелі залягла ...
Тобі листа, о Лідо, пишу:
чом ти зо мною не була?

Ти теж би скрикнула в екстазі,
мені стрибнулаб до колін,
і ми зблукали би в оазі
в рясну екзотику рослин ...

Схилившись мовчки вад Кораном,
листаю тихо сторінки,
дзюрчить джерельно жаль фонтаном
на спрагнені сухі піски.

Хроплять під пальмами верблюди,
дрімає у кущах баран,
що завтра на шашлик нам буде,
і світло лле Альдебаран.

7. 8. 44.

ТУГА ЗА РОМАНТИКОЮ

(На мотив Г. Гайне).

Я стою на кучугурі
і питаю: „Де ви, де ви,
королі і трубадури,
що у гербі мали лева
або вовка чи медведя?
Де ідальго у сомбрері,
де мілорди і міледі
і шляхетні горді сери,
Кунігунди, Есмеральди,
де Брунгільди і Сіґурди,
що про них співали скальди?
Де священні всі абсурди?

І мовчить навколо простір,
тільки серце мовить стуком:
„На безлюдний плинью острів,
заночуймо там під буком.
Бо самі тут фармазони,
спекулянти і батяри,
що торгують самогоном,
продають вино, цигари,
чоколяду і консерви,
та з азартом грають в карти,
і всіляке інше стерво,
що романтики на варті“.

19. 41. 46.

КОРОНАЦІЯ

(Нічний кошмар після рицини)

Мені сьогодні снівся сон,
що мали принци і маґнати
мене в цю ніч коронувати,
Я вийшов, гордий, на балькон:

Внизу прапори, ліс кольон
і полк мій імени Чупринки.
Заграли марша катеринки,
та не прибув мій фаетон.

Дарма зревів я, мов цикльон,
що я ніякий узурпатор,
а справжній, справжній імператор
і строф залізний камертон.

Ввійшли до мене сер і дон
і мовили: „Усе відомо,
і не врятує Вас від грому
Шпіцбергенський пірамідон“.

Були ті двоє — сер і доп —
Бабій і Бадка, два поети,
втягли мене до кабінету
самотнього, в тісний полон.

Я сів на двохвилинний трон.
Відтак, щоб докінчить бурлеску,
в порожню прірву з тихим плеском
нутро знетяжив афедрон.

ТАЄМНИЦЯ

Ой цитьте та мовчіте
та нікому не кажіте!
Цитьте!

Нар. пісня.

Не зрадь нікому, Лідо люба,
того, що врешті мусиш знать:
я правнук злібного сукуба,
прапрадід мій — інкубин зять.

Магістер я демонологій
і доктор бісових всіх прав,
любови й кабали дороги
давно я простудіював.

Ще досі корінь мандраґори
на шиї ношу у вузлі
і на баварські Лисогори
на чорнім часто мчу козлі.

Вирує там вже тарантела,
чека роготий Беффарот
і обіймає Сатанела
мене — нащадка Астарот.

У переверть, немов колеса,
ідуть бісиці і біси,
розпочинає чорна мяса
на всі пекельні голоси,

гремить безстыдна сарабанда,
я закликаю з чорних книг,
і падає пекельна банда
мені підлесливо до ніг.

Коли підношу пентаграму —
усе німіє і тремтить,
як я у жертву Білу Даму
розпочинаю приносить ...

А потім знов сюди вертаю,
як звичайнісінький студент.
Ніхто, ніхто, ніхто не знає,
що я Люциперів доцент!

Якщо не зраджений я буду,
у тайні здержиш ці слова, —
то будем ми в страшному Вуду
для всього, Лідо, з пекла люду
Мамалюа й Папалюа!

5. 6. 46.

ПЕРЕВЕРТЕНЬ

Вночі я обертаюсь на собаку,
рябого, куцого Жука
і, підібгавши хвіст, біжу у мряку,
як хтось підійме патика.

Нема мені ні вогнища, ні друга
Як вийде місяць із-за гір,
Я морду задеру і вию з туги
і сумно гавкаю до зір.

Часами повз ти плинеш, мов комета,
моя кохана і ясна;
ідеш і не дратуєш крізь штахети
затурканого гавкуна.

А може ти мене тоді й не бачиш;
бо що тобі, моя струнка,
любов, і туга, й залицяння псяче
хвостомохального Жука?!

Ч О Б О Т И

Три чоботи купив я в діда,
Два чоботи на ноги вдяг.
а в третім ношу я обіди,
сливки, грушки та черепах.

З криниці воду ним тягаю,
скрутивши шельки в мотузок,
а часом коні напуваю
і в нім ховаю мій „пайок“.

Три чоботи купив я в діда.
Два чоботи є на ногах,

а третій чобіт, мила Лідо,
вночі стоїть у головах.

Бо двом ногам, то й досить пари
(аби підметки ти підбив).

Я з третього зроблю акварій
і розведу в ній щупаків.

Три чоботи купив я в діда,
та лиш на два з них трачу крем.
Нікуди в третьому не піду —
і жодних тут нема проблем.

Смірна, 21. 7. 44.

Пам'яті Геца фон Берліхінгена

Є різні колекціонери —
аматори до всіх дурниць
Значки, відзнаки, бонбонєри,
панчохи, защібки спідниць,

Зірок фільмових автограми,
підметки визначних людей, —
збирають це на кілограми,
тému витрачаючи грошей.

А я збираю (без пристріту
і завжди свіжа голова!)
на мовах із цілого світу
Гетц Берліхінгена слова.

Хоч може збірка ця не в моді
і не ввійшла ще до манір,
але стає мені в пригоді
серед чужих гостинних гір.

Бо часом вжити так приємно,
тамуючи подяки крик,
слова магічні, потаємні —
тибетське „нгаї ркуб лдоґ-чіг“.

Бенарес, 19. 12. 41.

VENIT MORS VELOCITER ..

Плине синьою сагою
ніч.

Пітьма падає габою
з пліч.

Тихо на горі шепоче
ліс.

Вирячив на скелі очі
біс.

Зануряє у болото
пуп,

і з'їдають готентоти
труп.

Мчить у простір Леонору
чорт,

дивиться в страшні повтори
морг.
Обливає місяць кров'ю
схід.
Мертвий Стикс перейду знов я
вбрід.
Німець гаркає з вагону:
„Links!“
Ліг у тінь Тутанхамона
сфінкс.
Серце жахом налилося
вщерть,
і блукає, мов та осінь,
Смерть.
„Є тут Горотак?“ питає
в мряк,
і луна відповідає:
„Так!“

Тегеран, 1. 1. 42.

З М І С Т

	стор.
Про автора	3
М о т т о	5
Ч и т а ч а м	6

І. НЕОЗІРНІСТЬ

Тирольська осінь	9
Ш а б л ь о н	10
Р о з л у к а	11
Моїй єдиній	12
С п і л ь н і с ь т ь	13
Імператив сонця	14
Астральна фуга	15
Астрологічне	15
Лідійська пісня	16
Ж е р т в а	17
Острівна балада	18
Кіплінгівське	19
Ода до трактора	20
К и т а й	21
Залізобетонна елегія	21
Н а ф т а	22
Будучність	23
Г а р а к і р і	24
A r s a m a n d i	25

Христофорів учень	26
М е ц е н а т	27
Таємнича міледі	28
З у с т р і ч	29
Наслідування Горація . . .	30
Із Ядзумі Ішідзу	30

II. МЕґАЛОСТРОФИ СОБІ

Я — п о е т	35
Автопортрет	36
Симпозіон	36
Д и т и н с т в о	37
З дитячих спогадів	39
Пам'яті прадіда мого	40
Ностальгія	41
Автобіографія	42
Пам'яті Сковороди	44
Рахат - Лукум	45
Елегія собі	47
Остракізм	48
Зіпсоване літнисько	49
Висвячення	50
V 2	52
Маркізі Помпадур	53
На шпильях гірських	54
Східняцьке фуріозо	55
Баварські строфи	56

Індостанський гімн	59
Я	60

III. МЕґАЛОСТРОФИ ІНШИМ

Моєму вчителеві Малярме	65
Елітність	65
Архистратиг	66
Леоніду Мосендзові	67
Архисонет Юр. Кленові	68
Міронові Левицькому	69
Діаметрична поеза	70
Флорідське джерело	71
Д а в и д	72
Лотовим донькам	73
Знекульбачений пегас	74
Вірю і не вірю	75

IV. НА ТУЛУМБАСІ ГІР

Хочу бути оригінальним	81
Поезомахія	82
Не хочу	84
Неоімпресіоністичне	85
Пияцька пісня	86
Асирійська ода	87
Лейтенантська містерія	88
Полювання	91
Майїне покривало	93

Туга за робінзонщиною	94
Не будь свинею	95
Під променем	96
Туга за романтикою	98
К о р о н а ц і я	99
Т а є м н и ц я	100
П е р е в е р т е н ь	101
Ч о б о т и	102
Є різні колекціонери	103
Veniz mors Velociter	104

**Передплачуйте, читайте і поширюйте періодичні видання
Видавництва „Н О В І Д Н І“**

„ОСТАННІ НОВИНИ“ — щоденник —
місячна передплата — 6.00 шіл.

„НОВІ ДНІ“ — тижневик — місячна
передплата — 1.50 шіл.

„НАШ ШЛЯХ“ — місячник (для молоді) — місячна передплата 1.00 шіл.

„ЛІТАВРИ“ — місячник літератури, науки і мистецтва — місячна передплата — 6.00 шіл.

Передплату слати:

**VERLAG „NOWI DNI“,
Lexenfeld 21, Salzburg, Austria.**

Видавництво „Н О В І Д Н І“
Зальцбург, Австрія.

ВИДАЄ:

**Шкільні підручники,
Дитячу літературу,
Художню прозу,
П о е з і ю =====
Наукові твори,
Періодичні видання.**

Маємо на складі великий
вибір своїх і чужих видань.

Вимагайте каталогів!

Адреса Видавництва:
VERLAG „NOWI DNI“,
Lexenfeld 21, Salzburg.

